

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus I. Argumentum. Juspatronatus an competat Patrono ex gratia, &
tolerantia Ecclesiæ quoad omnes suos effectus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

& dotandas Ecclesias, eis concessit gratiam, & privilegium Jurispatronatus, ut patet ex quinque prioribus Canonibus in *Prima Parte* relatis. Agnovit Concilium Lateranense, quod nonnulli Patroni abutebantur hujusmodi gratia, & privilegio, eo quia plures Rectores presentabant ad unam Ecclesiam; ac eo quia litigantibus inter se super Juspatronatus provisio Ecclesie differebatur. proinde disposuit hic, quod inter plures presentatos à Patronis, ille instituitur ab Episcopo, qui pluribus juvatur meritis, & qui majorem partem vocum habet; & quidem optima ratione, quia habens majorem partem vocum, dicitur habere pinguius jus ad effectum praelationis in Beneficio, dum major pars suffocat, & absorbet minorem, *Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 1. quest. 3. art. 8. num. 1. versic. sed quod ejus fructus, & lib. 1. par. 2. quest. 1. art. 24. num. 8. versic. dum dicit, & lib. 2. par. 3. quest. 5. art. 16. num. 3. versic. Et ideo, Rota in Aprutina Parochialis 15. Januarii 1703. S. Non obstante coram Eminentiss. Priolo*; Ac insuper disposuit, quod Episcopus liberè provideret Ecclesiam, si lis inter Patronos Laicos super jure presentandi intra quatuor menses non fuerit terminata, nè esset in libertate Patronorum, ob eorum particulares passionem, differre provisiones Ecclesiarum in tam grave earumdem præjudicium, quod oritur ex diutina vacatione.

Quoad tertiam Conclusionem agemus infra in *Can. XXII. XXIII. & XXIV.* Quoad verò primam, & secundam sequentes differuntur Casus.

ARGUMENTUM.

Juspatronatus an competat Patrono ex gratia, & tolerantia Ecclesie, quoad omnes suos effectus?

SUMMARIUM.

- 1 Juspatronatus, quoad effectus honoris, oneris defendendi Ecclesiam, & juris alimentorum non competit Patrono ex gratia, secus quoad effectum juris presentandi? Et num. 2.

CASUS I.

Queritur, An Juspatronatus competat Patrono ex gratia, & tolerantia Ecclesie, quoad omnes suos effectus?

- 1 Respondeo, quod Juspatronatus, quoad effectus honoris, oneris defendendi Ecclesiam, & juris alimentorum non competit Patrono ex gratia, sed de jure communi; quia omnes Christi-fideles sive Reges, sive Principes sint, sive Personæ privatae, etiamsi non sint Patroni, tenentur defendere Ecclesiam, ac ejus libertatem, immunitatem, & bona protegere, ad *Text. in cap. Principis, & cap. Rex 23. q. 5. cap. non liceat 12. q. 2. cap. si quis de rebus Eccles. non alienan. Abb. in cap. de hoc n. 10. de simon. Archid. & Gemin. in cap. lectis decis. 63. Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 1. q. 11. art. 2. n. 3. & 4. Rota dec. 436. n. 15. coram Pania.* Et unusquisque fidelis in casu inopiæ potest petere alimenta ab Ecclesia de eis, quæ supersunt, dum

Rectores Ecclesiarum, & Beneficiorum, redditus superfluos, & superextantes propriae sustentationi erogare tenentur Pauperibus in eleemosynam, juxta auctoritates relatas à Sacra Rota in *Salernitana Alimentorum 12. Januarii 1712. coram Eminentiss. Scotto* superius impress. *Par. I. Can. III. Cas. III. num. 18.* Ac Ecclesia cui-cumque Fidelium præstare debet honorem, licet majorem præstare teneatur Patrono, ut dixi *Par. I. Can. I. & II.*, & ita in specie tenet *Berous* hic num. 7.

Quoad effectum verò juris presentandi Patrono competit Juspatronatus ex gratia; Tum quia hujusmodi jus est spirituale, aut spiritualitati annexum, cujus est incapax Patronus Laicus; Tum etiam, quia juxta *Text. in cap. Noverint 10. q. 1.* superius relat. in *Commentario*, de jure communi collatio, & ordinatio Ecclesie alicujus Dioecesis liberè spectat ad Ordinarium; cum autem ratione Jurispatronatus Ordinarius non possit liberè provide-re de Ecclesiis Patronatis, sed solum ad presentationem Patroni, ut firmavi *Par. I. Can. V.* sequitur, quod jus presentandi competit Patrono ex gratia, & tolerantia Ecclesie, ut sic alliciantur Christifideles ad fundandas, dotandas, & construendas Ecclesias: sed hodie cum concessio juris presentandi sit redacta in corpore juris, scilicet in dicto cap. *Decernimus*, de quo d. *Canon. V.* non dicitur amplius gratia, sed jus commune. Ita *Bero. ubi supra, Geminian. cons. 50. Ancharan. cons. 113. Abb. cons.*

conf. 59. Fagnan. hic Archidiaz. in Can. Hortatur dist. 71. ibique Bellamer. num. 5.

ARGUMENTUM.

Ad effectum prælationis præsentati à majori parte Patronorum, an major pars desumatur respectu singularum partium, aut respectu omnium?

SUMMARIUM.

- 1 Major pars Patronorum desumitur respectu singularum partium, si juspatronatus competat pluribus uti singulis; si verò competat pluribus uti universis, major pars desumitur respectu omnium. Et num. 2.
- 3 Major pars desumitur respectu vocum, & non respectu Personarum.
- 4 Major pars desumitur respectu omnium de Universitate vocatorum, & intervenientium, non verò vocatorum, & non intervenientium.

CASUS II.

Competit Juspatronatus Ecclesiæ A. quatuor Personis, quarum duæ præsentarunt Titium, una Sempronium, & alia Cajum. Quæritur, an Titius in hoc casu dicatur præsentatus à majori parte Patronorum.

- 1 Respondeo ad effectum cognoscendi, quando quis dicatur præsentatus à majori parte Patronorum, distinguendum est inter Juspatronatus competens pluribus Patronis uti singulis, & inter Juspatronatus competens Collegio, Universitati, aut pluribus Patronis uti universis. Si Juspatronatus competit pluribus uti singulis, tunc major pars desumitur respectu singularum, & minorum partium. Et sic in isto casu, in quo Juspatronatus Ecclesiæ A. competit quatuor Personis uti singulis, Titius dicitur præsentatus à majori parte; quia duæ voces, quas habet Titius, sunt major pars respectu vocis, quam habet Sempronius, & respectu vocis, quam habet Cajus, licet non sint major pars respectu harum duarum vocum simul sumptarum.
- 2 Si verò Juspatronatus competit pluribus uti universis, tunc major pars desumitur respectu omnium, & non singularum partium. Et sic, ex gr. si Juspatronatus

Pars II.

competeret centum personis uti universis, quarum quinquaginta præsentarent Petrum, triginta Paulum, & viginti Antonium; Petrus non diceretur præsentatus à majori parte; Quia licet quinquaginta sint major pars respectu triginta, & respectu viginti singulariter sumptarum, tamen non sunt major pars respectu omnium. *Fagnan. hic num. 13.*, & ita resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii in *Pennen. juris præsentandi 12. Novembris 1689.* ubi sequuta vacatione Præposituræ Homines Communitatis Pennen. ad præsentationem convenerunt in numero 275. ex quibus 109. uni, 104. alteri, 50. alteri, 11. alteri, & unus alteri suffragati fuerunt. Instante Communitate Sacerdotem Pompilium, in quem 109. vota cessere, ab Episcopo institui tamquam præsentatum à majori parte, habita comparatione minorum, Episcopus ipsi institutionem denegavit; Habito proinde recursum ad Sacram Congregationem, & proposito dubio: *An Sacerdos Pompilius dici debeat præsentatus à majori parte, ita ut instituendus sit?* Responsum fuit *negativè*, quia præsentatus ad Beneficium à Communitate, vel Collegio debet esse præsentatus à majori parte respectu totius, non autem respectu minoris numeri.

- 3 Insuper major pars desumitur respectu vocum, & non respectu personarum; fieri namque potest, quòd Juspatronatus pro duabus vocibus competat duabus personis, & pro una voce tribus personis; & tamen præsentatus à tribus personis habentibus unam vocem, non dicitur præsentatus à majori parte Patronorum, respectu præsentati à duabus personis habentibus duas voces; Ita *Berous hic n. 105. & n. 24. Abb. hic n. 13. Butrius n. 11. Gonzal. hic.*

- 4 Ac etiam major pars desumitur respectu omnium de Universitate vocatorum, & intervenientium intrà terminum juris ad actum præsentationis, & persistentium in loco præsentationis, non verò respectu etiam eorum vocatorum, & non intervenientium, aut intervenientium, sed non persistentium in loco præsentationis; quia isti faciunt se alieni ab actu præsentationis, nec computantur in numero intervenientium, & per voluntarium eorum discessum

P